

17.4.2018

YKV suunnistusjaosto

Iltarastien järjestäjien ohjeet

Tämä ohje on tehty avuksi ja muistilistaksi iltarastien järjestäjiä varten. Ohjeen tarkoituksena on helpottaa järjestelyvuorossa olevien työtaakkaa ja varmistaa yhtenäinen laadukas tapahtuma, jotta rasteilla kävijät voivat nauttia hienosta tapahtumasta kerta toisensa jälkeen.

Kiitokset etukäteen antamastasi työpanoksesta tapahtuman onnistumiseksi!

Yhteenveto ja hakemisto

- [Perusohjeita ratamestarille](#)
 - Panosta lasten ratoihin (C, TR ja RR)
- [Etukäteistarkistukset](#)
- [Karttojen tulostus](#)
- [Tehtävät tapahtumapäivänä](#)
- [Turvallisuussuunnitelma](#)
 - Varmista, että osaat opastaa hälytysajoneuvon paikalle
- [Tulospalveluohjeet](#)
 - Suunnistajien kirjaaminen lähteväksi ja maaliin
- [Tulosten lähettäminen nettiin ja lehteen](#)

Perusohjeita Ratamestareille

- **Pyri ratojen laadinnassa seuraaviin laatutekijöihin:**
- Ratojen kiertosuunnat pyritään tekemään samansuuntaisiksi
- Vältä teräviä kulmia rasteille tulo- ja lähtösuunnissa, käytä apurasteja
- Vältä ryteikköjä, hakkuita yms. vaikeakulkuisia alueita. Hakkuille on myös yleensä istutettu puun taimia, myös siksi vältetään niitä.
- Jos reitille sattuu esim. ylipääsemätön oja, merkitse ylityspaikka karttaan.
- **Laadi radat siten, ettei tule kiusausta mennä kielletyille alueille, pihoilte, pelloille tai taimikoille. Käytä tarvittaessa apurasteja.**
- Käytä kartan parhaat alueet hyväksi.
- Yhteisiäkin rasteja saa olla eri radoilla, mutta huomioi vaativuustasot.
- Varmista, että rastit ovat oikeissa paikoissa.
- Varmista, että kartta pitää paikkansa rastipisteen ympärillä.
- Rastipiste on selvä ja siihen pääsee suunnistamalla. Ei Bingorasteja.
- ReitINVALINNALLA tehdään radan kiinnostavuus.
- Rastilippu on riittävän korkealla. Piiloon ei saa laittaa ja helpoilla reiteillä (C, TR ja RR) lippu saa näkyä jo kaukaa.

Perusohjeita Ratamestareille

Rastireittirata (RR)

- Tutustu maastoon ennen suunnittelun alkua, viestitä maaston muutokset kartantekijälle
- Suunnistusta aloittelevia lapsia varten
- Pyri siihen, että reitti sekä oikaisut kulkisivat selvästi luettavia hyväpohjaisia reittejä pitkin
- Laadi jokaiselle rastivälille ainakin yksi suunnistustehtävä /reitINVALINTA
- Vältä ojien ylityksiä (ylitys sillan kohdalta)
- Laadi rata niin, että suunnistustaidolla pärjää paremmin kuin juoksemalla, ts. oikaisulla saadaan selvä etu
- **Rastireittirata on tärkein rata. Panosta siihen!**

Tukireittirata (TR)

- Kokemattomia suunnistajia varten
- Rasti johdattelevan maastokohteen (tie, polku, pellon laita ym.) tai viitoituksen läheisyydessä; rastipiste ja lippu saavat näkyä
- selkeä, näkyvä yksiselitteinen rastipiste; rastin takana selkeä pysäyttävä kohde, esim. tie, pelto, oja tai viitoitus; pysäyttävän kohteen tulee erottua ympäristöstä.

Perusohjeita Ratamestareille

C-rata

- Suunnittele rastivälit hyväpohjaisia selviä reittejä pitkin. On hyvä, jos joillekin väleille löytyy eri reittivaihtoehtoja. Suunnistajan tulisi selvittää radasta kartanluvulla ilman kompassia.
- Käytä rastipisteinä selviä isoja kohteita, mielellään **ei** samoja rasteja A-radan kanssa.
- Tulee olla helpohko, koska on tarkoitettu myös aloittelijoille suunnistuksen harjoitteluun.

B-rata

- Rata haasteellisempi kuin C mutta helpompi kuin A,
- Rastipisteet tarkempia, pitkiä rastivälejä voi olla ja kompassin käyttö tulee hallita. Vältä kuitenkin huonointa maapohjaa ja suurimpia oja.

Perusohjeita Ratamestareille

A-rata

- Koska A-rataa kiertävät kokeneimmat, rata saa olla vaativa. Rastien on oltava kuitenkin tarkasti oikeissa paikoissa, mutta ei piilossa, lipun tulee näkyä, kun ollaan rastipisteessä!
- Yritä saada rataan:
 - **vaihtelua**, esim. erilaisilla rastipisteillä, eripituisilla rastiväleillä, etu- ja takarinnerasteilla yms.
 - **tasapainoisuutta** suunnistustaidon ja fyysisen kunnon välille, kumpaakin tarvitaan yhtä paljon
 - **ainakin yksi** pitkä rastiväli, jolla löytyy eri reittivaihtoehtoja
 - **pyri siihen**, että kaikilla radoilla kulkusuunta olisi pääosin sama
- ***Kun viet rasteja maastoon, tee muutos ratasuunnitelmaasi jos***
 - kartta ei kuvaa rastipistettä ja sen ympäristöä riittävän hyvin, uudet ojat, hakkuut, tiet ja yms.

Etukäteistarkistukset

- Tarkista Emitit, pohjakassa ym. vastaanottaessasi iltarastivarusteet
- Tarkista muut tarvittavat varusteet, limsat jne. tarvitaanko täydennystä
 - Hae limsaa ym. myytävää S-Marketista. Jaosto saa alennusta ostoista. Ostoksista kauppa lähettää laskun rahastonhoitajalle.
 - Kaupasta saatava kuitti laitetaan rahastonhoitajan laatikkoon. Merkitse hakijan tiedot kuittiin.
- Laita tietokone lataukseen hyvissä ajoin, jotta akku on täyteen ladattu iltarasteilla.
- Kun vastaanotat joko jommankumman jaoston tietokoneista tai iltarastikamat, käy päivittämässä tietosi jaoston verkkosivuille ohjeita iltarastijärjestäjille –osiosta löytyvän linkin takana. Näin helpotamme järjestäjien elämää, kun tarvikkeiden olinpaikat ja yhteystiedot löytyvät helposti!
- Suora linkki olinpaikkalistaan: <https://tinyurl.com/m54fwju>

Karttojen luominen ja tulostus

- Ratamestarit suunnittelevat radat OCAD9-ohjelmalla omatoimisesti jaoston tähän tarkoitukseen hankkimalla tietokoneella. Tietokone kiertää järjestäjillä ja radat voi suunnitella kauankin ennen omaa järjestämistävuoroa.
- Karttapohjat löytyvät netistä ocd- ja pdf-tiedostona osoitteesta <http://tinyurl.com/2015ykv-suunnistus>
- Netistä löytyy erilaisia ohjeita suunnitteluun. Esimerkiksi seuraavan linkin <http://www.rastie4.fi/info/RadanLuominenOCADilla.pdf> takaa löytyy hyvä perusopas OCAD:in käyttöön.
- Tavoite on, että jokainen onnistuu luomaan A4-kokoiset tulostekartat (Mittakaava 1:10 000) itsenäisesti. Käy maastossa ja käytä aikaa järjestämiesi iltarastien suunnitteluun.

Karttojen luominen ja tulostus

- Karttojen tulostus tapahtuu omatoimisesti urheilukentällä, jossa kartat voi käydä tulostamassa jaoston tulostimella. Arvio karttojen ratakohtaisista määristä on järjestäjän vastuulla.
- Tulostin sijaitsee urheilukentän tuomarikopissa. Avain tilaan on urheilukentällä olevassa avainboksissa, jonka koodin saa Petriltä.
- Mikäli karttojen luominen OCAD:lla tuntuu ylivoimaiselta esteeltä yrityksistä huolimatta, voidaan toimia niin, että järjestäjä tuo tai lähettää piirretyt kartat iltarastivastaavalle (Mika) tai muulle osaavalle, joka piirtää kartat ohjelmalla ja toimittaa ne tulostettavina pdf-tiedostoina järjestäjälle, jotka järjestäjä voi käydä itse tulostamassa. (Tämä vaihtoehto kuitenkin vain silloin, jos piirtäminen ei yksinkertaisesti millään onnistu!)

Tehtävät tapahtumapäivänä

- Opastukset paikoilleen ajoissa, lähdöt klo 17 jälkeen
 - Riittävän selkeä opastus, jotta kauempaakin ensimmäistä kertaa tulevat osaa paikalle
 - Tarkista opastus iltarastiohjelmasta
- Suunnittele pysäköintialue
 - Laita tarvittaessa opasteita
 - Huolehdi hälytysajoneuvojen ja muun liikenteen esteettömästä liikenteestä
- Mallikartat esille, jotta suunnistajat voi valita oman radan
- Ohjeet ja tiedotteet esille
- Seinäjoen kaupungin vihko
 - työntekijät maksaa itse puolet (= 2,50€) ja loppuhinta laskutetaan kaupungilta nimilistan perusteella
- Epsu-kausikorttien myynti 60 €
 - Nimi ja korttinumero listaan ja tieto maksusta kassaan (käteisellä, liikuntaseteleillä)
 - Vuosiluku tarra viime vuoden korttiin. Ellei löydy, ota uusi kortti, johon tarra
- Iltarastijärjestäjillä oltava keltainen ohjaajaliivi yllä, jotta vieraammekin osallistujat tunnistaa

Lähtöpaikan järjestelyt

- Lähtöleimaus (=nollaus) selkeästi esille ja riittävän kauas maalileimauksesta ja kartan myynnistä, jotta maaliin tuleva ei vahingossa nolaa suorituksen jälkeen
 - Lähtöleimauksessa **ei** käytetä rastilippua.
- Maaliintulo (viimeinen rasti) riittävän kauaksi lähtöleimauksesta
 - Maalileimauksessa käytetään aina rastilippua.

Turvallisuussuunnitelma

- Iltarastivarustukseen kuuluu ensiapulaukku, jonka avulla tavanomaisimmat ruhjeet ja haavat voidaan hoitaa maastossa.
 - Nyrjähtäneitä nilkkoja varten laukusta löytyy kylmäpusseja.
 - Kyypakkaus
 - Tutustu ennalta EA-laukun sisältöön.
- **Yleinen hätänumero: 112**
 - **Varmista että osaat ilmoittaa iltarastipaikan oikeat koordinaatit /osoitteen tarvittaessa**
 - Hälytysajoneuvot opastetaan tapahtumapaikalle hälytyksen teon yhteydessä.
- Kadonneen etsintä käynnistetään harkinnan mukaan maalin sulkeutumisen jälkeen. Järjestäjän partio tiedustelee maaston ja ellei se tuota tulosta, ilmoitus poliisille (112). Tapahtuman vastaava koordinoi toimintaa poliisin saapumiseen saakka.

Kartan myynti

- Kartan hinta on 5 €
 - Maksuksi käy myös Smartum ja Tyky-kuntoseteli (varmistu että setelin voimassaolo aikaa on jäljellä, ei anneta rahaa takaisin)
 - Epsu-kortti, joka on esitettävä. Ei kelpaa ilman vuosilukutarraa ! (kortissa tulee olla nimi)
 - Alle 20-vuotiaat ilmaiseksi
 - Kartta luovutetaan maksua vastaan
- **Kaikki maastoon lähtijät on kirjattava listaan ja kuitattava pois tulleeksi**
 - Lähtevät voi kirjata myös tietokoneelle (ks. tulospalveluohjeet)
 - Metsään lähtevät saattajat kirjaavat erilliseen listaan lähdön ja paluun metsästä. (Tilastointia varten)

Tulosten tekeminen

- Käytössä oleva laitteisto
 - Lenovo Thinkpad kannettava tietokone
 - Emit USB lukijaleimasin 1214
 - Liitetään tietokoneen merkittyyän Lukija-porttiin
 - Power Inverter
 - Liitetään tupakansytyttimeen tai suoraan auton akkuun
 - Tuottaa 220 V jännitteen, jolla voi ladata tietokonetta poikkeustilanteessa, jos akku ei riitä.
 - Eresults Lite tulospalveluohjelma

Eresults Lite ohjelma

Työkaluvalikko

- 1** Uuden työtilan luonti
- 2** Työtilan avaus
- 3** Työtilan tallennus
- 4** Tapahtuman tallennus tilastoon
- 5** MTR-laitteen tietojen purkaminen
- 6** MTR-laitteen tietojen tyhjennys
- 7** Tuloksien tekeminen
- 8** Tuloksien katselu
- 9** Ratojen henkilöiden lajittelu
- 10** Ratojen järjestäminen
- 11** Rastiväliaikojen piilottaminen/näyttäminen
- 12** Ohjelman asetukset
- 13** Henkilörekisteri
- 14** Tilastot
- 15** Henkilöiden ennakkosyöttö (Metsään lähtevien syöttö)

Asetukset

Käytettävä laite

EMIT, 250-leimasin SPORTident

EMIT, MTR-laite

Sarjaportti:

Prolific USB-to-Serial Comm Port (COM5)

Tallennuksen asetukset

Tallenna jokaisen luetun kortin jälkeen

Tallenna automaattisesti: 0 minuutissa

Käyttökieli

suomi

Lajittele radan henkilöt jokaisen kortin jälkeen

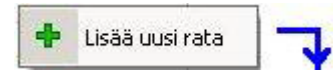
Tulosta väliaikaraportti automaattisesti

Hyväksy Peruuta

Portti on COM 5
Tähän ei yleensä tarvitse
tehdä muutoksia

Tehtävät ennen iltarasteja

- Vie nuoli ruudukon tyhjään osaan – paina hiiren oik. näppäintä – klikkaa vas. näppäimellä ”Lisää uusi rata”.
- Lisää ratojen Emitkoodit (lista Emitkoodeista seuraavalla sivulla)
- Muista laittaa viimeiseksi koodiksi YKV:n Maalileimasimen numero 122
- Lisää radan nimi ja pituus jolloin ne näkyvät myös luettaessa tietoja sisään ja tuloksissa
- Tämä vähentää ongelmia, jos ensimmäisenä radalta tulleella on puutteita leimauksissa

SEURA

Tiedot radan lisäämiseksi

Radan koodit pilkuilla eroteltuina: (esim. 69,70,71,72,87,88,100)

120,111,126,178,69 Kopioi...

Radan nimi: Radan pituus: km OK Peruuta

Lisäasetukset

Vain tietyt rastivälit mukaan tuloksiin

Merkitsevät rastivälit: (esim. 69-70,87-88,88-100)

Emitleimasimien koodit

47	130	RR1 = 111
57	157	RR2 = 127
61	159	RR3 = 120
69.	163	RR4 = 124
71	164	RR5 = 79
80	165	maali = 122
90	166	ei salkussa
93	167	
94	172	
95	173	

Lista päivitetty 17.4.2018

Kun suunnistaja lähtee metsään

- Laita emit lukijaan ja näyttöön ilmestyy uusi ikkuna.
 - Kirjoita nimi **Sukunimi Etunimi** (ensisijaisesti listalta) ja valitse Rata
 - Paina "Aseta lähteväksi"
 - Valitse, jos on lainakortti
- Jos emit korttia ei löytynyt tietokannasta, ohjelma kysyy tallennetaanko tiedot.
 - Jos emit-kortti on lainakortti, älä tallenna.
 - Jos emit korttia ei löytynyt tietokannasta ja se on suunnistajan oma kortti. Valitse kyllä ja täydennä muutkin tiedot oikeaksi

Kilpailijatietojen hyväksyntä

Henkilötiedot

Nimi: Istolahti Asko

Seura: YKV

Kortti: 154785 Lainakortti

Rata: Ei tiedossa

Aika: 1.00.22

Lisätiedot

Aika tietokoneelta (yhteislähtö tms.)

Lähtöaika (tt.mm)

00.00

Hyväksy maaliin

Aseta lähteväksi

Merkkaa

Hylätyksi Keskeyttäneeksi Ei aikaa

Peruuta

Henkilön muokkaus

Nimi: (sukunimi etunimi)

Istolahti Asko

Seura: YKV

Kortti: 154785 Sukupuoli: Mies Syntymävuosi: 1955

Seuraa metsässä olevia suunnistajia

KORTTI	NIMI	SEURA
[-] Rata 1 137618L	Valli Viljami	YKV
[-] Ei tiedossa 154785	Istolahti Asko	YKV

Henkilöitä voi lisätä myös lukemalla kortteja 250-leimasimella.

Luo lista... Tuo... Lisää... Poistu

Suunnistajien lisäys käsin

Ennakkoon syötettyjen lisäys käsin

Henkilötiedot

Kortti: 0 ... Lainakortti

Juoksee ilman korttia

Nimi: Suunnistaja Seppo

Seura:

Rata: Rata 1

Lisätiedot

Aika tietokoneelta (yhteislähtö tms.)

Lähtöaika (tt.mm)

00.00

Lisää Peruuta

Kun suunnistaja tulee maaliin

- Laita emit kortti lukijaan ja ohjelma laittaa henkilön oikealle radalle automaattisesti
- Jos suunnistaja menee ilman aikaa ota normaalisti maaliin ja valitse sen jälkeen oikean kilpailijan kohdalla hiiren oikealla ”Ilman aikaa”.
 - Myös hylätyt voidaan laittaa ilman aikaa.
- Jos suunnistajalla puuttuu leimauksia ohjelma merkitse tuloksen kysymysmerkillä. Muuta tulokseen ”Ei aikaa”
- Jos suunnistajalla on ylimääräisiä leimauksia ohjelma kysyy poistetaanko ne. Valitse kyllä
- Jos suunnistajalla on lainakortti merkitty, ohjelma ilmoittaa siitä

Kun suunnistaja tulee maaliin

- Jos tietoja ei ole luettu sisään ennakolta
 - Kirjoita nimi **Sukunimi Etunimi**
 - Paina Hyväksy maaliin (Ei aikaa täppä tarvittaessa)
- Jos emit korttia ei löytynyt tietokannasta, ohjelma kysyy tallennetaanko
 - Jos emit-kortti on lainakortti, älä tallenna.
 - Jos emit korttia ei löytynyt tietokannasta ja se on suunnistajan oma kortti. Valitse kyllä ja täydennä muutkin tiedot oikeaksi

Kilpailijatietojen hyväksyntä

Henkilötiedot

Nimi: Kallioväli Jenna

Seura: YKV

Kortti: 139861 Lainakortti

Rata: Ei tiedossa

Aika: 31.20

Lisätiedot

Aika tietokoneelta (yhteislähtö tms.)

Lähtöaika (tt.mm)

00.00

Hyväksy maaliin

Aseta lähteväksi

Merkkaa

Hylätyksi Keskeyttäneeksi Ei aikaa

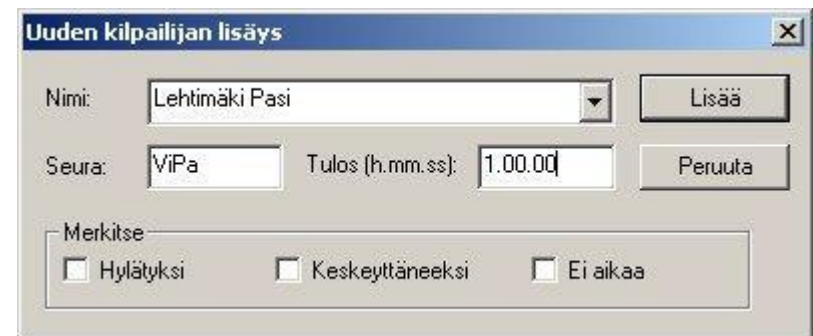
Peruuta

Ilman Emittiä juoksevat

- Painetaan hiiren oik. näppäintä kentän tyhjässä kohdassa tai radan kohdalla, jolloin seuraava ikkuna avautuu

- Painetaan vas. näppäimellä "Lisää uusi kilpailija".

A dialog box titled "Uuden kilpailijan lisäys" (Add new competitor) is shown. It has a blue title bar with a close button. The form contains:

- Nimi: Lehtimäki Pasi (dropdown menu)
- Seura: ViPa (text field)
- Tulos (h.mm.ss): 1.00.00 (text field)
- Buttons: "Lisää" (Add) and "Peruuta" (Cancel)
- Merkitse (Mark) section with three checkboxes:
 - Hylätyksi (Disqualified)
 - Keskeyttäneeksi (Retired)
 - Ei aikaa (No time)

Tulosten muodostaminen

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

The dialog box 'Tulosten muodostaminen' (Output Generation) is shown with the following settings:

- Tulosten tyyppi:** Lehdistötulokset, Tulokset, Väliajat
- Tiedoston tyyppi:** Tekstitiedosto, HTML-tiedosto, CSV-tiedosto (MS Excel, ...)
- CSV erotin:** Puolipiste, Pilkku
- Tiedostojen nimet:**
 - Tulostiedosto: C:\EResultsLite\vt140424.html
 - Väliaikatiedosto: C:\EResultsLite\vw140424.html
- Lisäasetukset:**
 - Tulosivun otsikko: Tulokset 24.04.2014
 - Väliaikasivun otsikko: Väliajat 24.04.2014
 - Ratalinkit HTML-sivulle ratojen alkuun
 - Etunimi tuloksissa ennen sukunimeä
 - Seuratieto mukaan tuloksiin
 - Pitkät seuranimet tuloksiin

Buttons at the bottom: Tulosta oletustulostimella, Muodosta tulokset, Peruuta.

- Ylävalikosta muodosta tulokset
- Valitse tulosten tyyppi
 - Tulokset ja väliajat html-tiedostoon
- Paina uudestaan muodosta tulokset
 - Lehdistötulokset tekstitiedostoon
- Tulostiedoston nimi ja paikka

Tuloksien katselu ja lähetys

- Klikkaa kohtaa 8, Tuloksien katselu
- valitse "Tulokset (TXT)"- paina "Katsele"
- Avautuu uusi ikkuna, tekstitiedosto, jota voi muokata lehteen menevään muotoon. Liitä tulokset viestiin (ei liitetiedostoon). Tulokset on valmiiksi lehden toivomassa lehdistömuodossa.
- Lehdistötuloksien lähetysosoite on toimitus@pohjankyro-lehti.fi

Tuloksien lähetys nettiin

<http://ykv-suunnistus.net/iltar/laheta.php>

Tämä on kätevin tapa tehdä tulospalvelun tietokoneella, jos sen saa nettiyhteyteen. Firefox-selaimessa on valmis välilehti siirtoon. Muussa tapauksessa siirrä tiedot USB-tikulla

Paikka: ← Valitaan oikea päivä

Tulokset: ← Tulokset ja väliajat saadaan iltarastien tulospalveluohjelmasta, katso hakemisto Eresultista

Väliajat: ← Salasana on YKV

Salasana:

← Lähetä napilla lähetetään tulokset

Paikan valinta on tärkeä, sillä jos se on väärä niin se korvaa vanhat tulokset. Jos laitoit tulokset vahingossa väärälle päivälle niin lähetä tästä sähköpostia: arto.puro-aho@netti.fi. Vanhojen tietojen palautus onnistuu.

Onnistunut lähetys:

Tiedosto: 29092014tulokset-2992014-21_18_13_1418817166.html on lisätty. Tiedosto: 19102014valiajat-19102014-18_41_26_1418817130.html on lisätty.

[Tarkista että tulokset löytyvät täältä](#)

Iltarastit 2015 - Tulokset

1.5. Untamala [Tulokset Väliajat](#)
8.5. Hanhikoski [Tulokset Väliajat](#)
15.5. Kitinon [Tulokset Väliajat](#)
21.4.2015 Kärkimäki [Tulokset Väliajat](#)
7.7.2015 Hellanmaa Simpsiö Lapuan Virkiä [Tulokset Väliajat](#)

<http://ykv-suunnistus.net/iltar/tulokset.php?year=2015>

Iltarastien lopuksi

- Hae RR:n siimari ja rastit pois metsästä mahdollisimman pian.
- Tarkista Emit-rastileimasimien ja kilpailukorttien määrä ja kuittaa ne lomakkeelle
- Laske iltarastikassa ja kuittaa se kassakirjanpitoon.
 - Pohjakassa on hyvä pitää kohtuullisen pienenä (n. 50 – 150 €). Vie/maksa iltarastien tuotto pankkiin YKV:n suunnistusjaoston tilille EPOP 553204-412473
- Laita liikuntasetelit ja kuitit rahastonhoitajan laatikkoon, josta hän hoitaa ne eteenpäin.
- Tarkista, että kaikki varusteet ovat hyvässä kunnossa ja järjestyksessä seuraavaa järjestäjää varten. Korjaa, mitä pystyt hoitamaan. Laita puutteista viestiä mika.pukkinen@hotmail.com
- Poista ylimääräiset kartat, koska seuraava iltarastijärjestäjä ei niitä tarvitse
- Toimita toimimattomat Emit-materiaalit Mika Pukkiselle. Ne lähetetään paristonvaihtoon Suunnistustarvike Keskimäelle.
- Ole hyvissä ajoin yhteydessä seuraavaan iltarastijärjestäjään ja sovi tavaroiden toimittamisesta.